



TEOPÆD-undersøgelse 2021



NCFF's undersøgelse blandt sprogkandidaterne inden for teoretisk pædagogikum

Marts 2022
Det Nationale Center for Fremmedsprog



Indholdsfortegnelse

Forord	3
Udgangspunkt	5
Surveyens opbygning	7
Respondenterne	8
Respondenternes baggrund, sprog og motivation	8
Det oplevede match	9
Forventninger til teoretisk pædagogikum	13
Efterord	15
Litteratur	16

Forord

Den neoliberale diskussion inden for uddannelsespolitik (se fx Ennser-Kananen, Escobar & Bigelow, 2017) har gjort sig særligt gældende inden for fremmedsprog. Fremmedsprogskompetencer ses ofte i et instrumentaliseret lys (hvad skal vi bruge fremmedsprogskompetencer til, hvor, hvornår og hvorfor?). Det smitter naturligvis af på fremmedsprogsuddannelserne, der blandt andet foranlediget af udviklingen inden for IT aktuelt befinder sig i en identitetsdiskussion om, hvad uddannelserne kan og skal kunne for den enkelte, for aftagerne og for samfundet..

Men netop curriculumdiskussionen om, hvad man skal lære på de forskellige trin med forskellige (erhvervs)perspektiver for øje, er med til at udvikle uddannelserne og bidrage til de helt nødvendige identitetsdiskussioner. Da en meget stor del af de universitetsuddannede kandidater inden for et fremmedsprog finder ansættelse i de gymnasiale uddannelser, var det derfor naturligt for Det Nationale Center for Fremmedsprog, NCFE, inden for rammerne af sit opdrag¹ at undersøge færdiguddannede sprogkandidaters oplevede match mellem den viden, de kompetencer og færdigheder, de har fået med sig fra sprogstudierne på universitetet, og den viden, de kompetencer og færdigheder, de oplever at have brug for som fremmedsproglærere på en gymnasial uddannelse.

1. Ifølge *Strategi for styrkelse af fremmedsprog i uddannelsessystemet* er det målsætning 2 i strategien at: "Sproguddannelserne skal være fagligt stærke og relevante uddannelser, der tiltrækker og fastholder de dygtigste studerende. Det gælder også sprogundervisningen på læreruddannelserne" (<https://ufm.dk/publikationer/2017/filer/strategi-for-styrkelse-af-fremmedsprog-i-uddannelsessystemet.pdf>) og NCFE skal bidrage hertil.

Udgangspunkt

NCCF igangsatte derfor i efteråret 2021 en surveyundersøgelse blandt de kandidater, der netop var startet på den teoretiske del af deres etårige pædagogikumuddannelse, i folkemunde TeoPæd, med henblik på at opnå undervisningskompetence i et fremmedsprog på en gymnasial uddannelse. Da det er vanskeligt at spørge til indholdselementer, der ikke har været en officiel del af kandidaternes uddannelse, valgte vi i den forbindelse at lade surveysspørgsmålene tage udgangspunkt i de såkaldte *faglige mindstekrav*. De faglige mindstekrav ses ifølge beskrivelsen på <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2018/9698> som en forudsætning for, at en kandidat kan opnå faglig kompetence i et fag fra den gymnasiale fagrække. Det er altså krav, som kandidaten skal kunne opfylde ud over at have en kandidateksamen. Ønsker et universitet at udbyde en uddannelse, der skal kvalificere kandidaten til at undervise i et gymnasiefag, skal uddannelsen jf. stk. 2.3 i vejledningen til BEK nr. 2285 af 01.12.2021 opfylde de faglige mindstekrav. Ift. fremmedsprog på de gymnasiale uddannelser er der fastsat faglige mindstekrav til både de moderne fremmedsprog og de klassiske sprog. I NCCF's undersøgelse stillede der efter ønske fra og aftale med de ministerielle fagkonsulenter derfor spørgsmål til begge. Da der imidlertid kun var to respondenter inden for græsk og latin, har vi af diskretionshensyn i de fleste tilfælde valgt at udelade disse i nærværende, hvorfor nedenstående omhandler kandidater i de moderne fremmedsprog. Ligeledes af diskretionshensyn har vi set bort fra besvarelser med under 5 respondenter. De faglige mindstekrav, som surveyen tog udgangspunkt i, kan ses i deres fulde ordlyd her: <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2018/9698>. De er opdelt i krav inden for områderne

1. Sprog og kommunikation,
2. Kultur, medier og litteratur og
3. Historie og samfund

Det er væsentligt for forståelsen af surveyen at vide, at spørgsmålene i videst mulig udstrækning kommer direkte fra formuleringerne i de faglige mindstekrav. Derfor vil den indirekte rangordning, der ligger i formuleringerne af de faglige mindstekrav også

afspejles i spørgsmålene. Når der således inden for området sprog og kommunikation eksempelvis står, at kandidaten skal ”have viden om og kompetence inden for interkulturel kommunikation og formidling”, men kun have ”grundlæggende viden om fremmedsprogstilegnelse, herunder anvendelse af digitale hjælpemidler”, så afspejles dette direkte i vores formulering af de spørgsmål, der relaterer til de individuelle kompetencer.



Surveyens opbygning

I surveyen stilledes først nogle baggrundsspørgsmål vedr. kandidaternes uddannelsesmæssige baggrund, deres antal af fremmedsprogsfag, ansættelser før pædagogikum, deres valg om og motivation til at blive fremmedsproglærere, deres anciennitet og tidligere/nuværende arbejdsplads. Dernæst stillede vi spørgsmål til det oplevede match mellem det oplevede behov på det nuværende arbejde og de kompetencer, den viden og de færdigheder, kandidaten havde fået med sig fra den kompetencegivende uddannelse. Dette gjorde vi både for første job og nuværende job. Men da der viste sig at være meget lille forskel af grunde, der vil fremgå nedenfor, vil vi fremefter kun fremlægge resultaterne fra kandidaternes nuværende job. Kandidaterne blev ligeledes spurgt til deres første undervisning efter endt uddannelse, hvilket i mange tilfælde netop vil falde sammen med deres første job. Det har formentlig forvirret nogle, og givet lidt frafald (se nedenfor). Efter de jobmæssige spørgsmål fulgte spørgsmålene til kandidaternes oplevelse af egne kompetencer ift. de ovenstående faglige mindstekrav og efterfølgende blev kandidaterne bedt om at vurdere, om der var områder de ift. deres nuværende job gerne ville have haft flere eller bedre kompetencer i. Her udfoldedes efter aftale med uddannelseslederen for teoretisk pædagogikum et didaktisk perspektiv, idet nogle af de faglige mindstekrav fik et vejlednings-, undervisnings- og evalueringsperspektiv tilkoblet. Et eksempel til illustration: I de faglige mindstekrav står der, at kandidaten selv skal kunne kommunikere flydende og varieret og med en passende grad af korrekthed samt have en grundlæggende viden om sprogtilegnelse, men elementerne er ikke eksplicit koblet. Det gør surveyen i nogen grad, idet der spørges til, om kandidaten gerne ville have haft flere kompetencer ift. at vejlede/undervise i at tale, skrive etc. Afslutningsvis spurgte vi til kandidaternes forventninger til teoretisk pædagogikum.²

2. Teoretisk pædagogikum udgør 1/3 af kandidaternes arbejdstid i pædagogikumåret. Det fagdidaktiske indhold ligger i modulerne *At være lærer i fag*, der for hvert undervisningsfag strækker sig over tre dage med 22 undervisningstimer.

Respondenterne

Det er væsentligt at pointere, at surveyen kun er distribueret til én årgang, 2021-2022, af pædagogikumkandidater inden for fremmedsprog. Der er således tale om et øjebliksbillede, der ikke som sådan gør krav på repræsentativitet for andre årgange, men alene må anses for at være repræsentativ for netop denne årgang. Knap 50 (47) respondenter har besvaret nogle spørgsmål og 41 har gennemført hele surveyen. For at tydeliggøre det forskellige antal respondenter i de forskellige spørgsmål nævner vi nedenfor i gennemgangen langt de fleste gange både procenttal og faktiske tal.

Respondenternes baggrund, sprog og motivation

Majoriteten 89% (42) af respondenterne har en uddannelse som cand.mag. Af disse har 23% (11) en specialisering i undervisning eller en uddannelse med underviserprofil. De resterende 11% (5) har andre uddannelser, 3 af disse er cand.scient. Der er også kun 11% (5), der har mere end et fremmedsprog, hvorfor nærværende jf. ovenstående koncentrerer sig om de øvrige 89% (42). 38% (16) af respondenterne har engelsk som fag, mens fransk tegner sig for 14% (6), spansk for 17% (7) og tysk for 31% (13). Det er altså flest engelsk- og tyskkandidater, hvilket ikke kan undre ift. fagenes størrelse i de gymnasiale uddannelser.

Med fransk som undtagelse har kandidaterne overvejende erhvervet deres sprogfag på kandidatniveau og ikke som tilvalg/sidefag, og gennemsnitligt er deres kvalificerende uddannelse fra 2017. Det er altså nogle år siden, kandidaterne fik deres kandidattitel.

Langt hovedparten, 82% (37) er gået direkte ud i et undervisningsjob, hvorfor det heller ikke er overraskende, at størstedelen af respondenterne, 89% (40), har undervist i gymnasiet i deres fremmedsprog, før de fik tilbudt pædagogikum. Et par stykker har endda undervist i mere end 6 år. 18% (7) har undervist mindre end et år, 65% (26) mellem 1-3 år og 13% (5) mellem 4 og 6 år. Da forskning fra teacher cognition-området (se fx Henriksen et al, 2020) har vist, at lærere ofte griber til egne skoleerfaringer i deres undervisning og i den proces kan ende med at få tilegnet sig vaner og rutiner, der

er forankret i nye og gamle erfaringer, mindre end forskning, er dette et interessant resultat.

Ift. valget om at blive gymnasielærer er der – måske lidt overraskende – 53% (24), der siger, at de traf dette valg enten i gymnasiet eller før studiestart, mens 37% (17) traf beslutningen i løbet af eller i slutningen af studiet. I de kvalitative svar er det tydeligt, at studiets indretning, men især tidligere lærere har haft afgørende betydning for valget. Adspurgt om, hvorvidt deres motivation har været konstant, eller om den har varieret, svarer 58% (26) af respondenterne, at den har været konstant, mens 42% (19) siger, den har varieret. Af disse peger nogle på en vis usikkerhed ift., om det er det rette valg, de har truffet, ligesom der peges på dårlige arbejdsforhold.

Det oplevede match

Når respondenterne spørges til deres oplevelse af det overordnede match mellem de kompetencer, den viden og de færdigheder, de har fået med fra universitetet, og de kompetencer, den viden og de færdigheder, de har brug for i deres nuværende arbejde, er det kendetegnende, at respondenterne oplever et godt match. 74% (29) er meget eller overvejende enige i, der er et godt match mellem kompetencer og viden, mens endnu flere 79% (31) er meget eller overvejende enige i matchet ift. færdigheder. Der er dog stadig ca. 25%, der er hverken enige eller er uenige hhv. lidt uenige. Dette resultat kan tolkes som stor loyalitet overfor universitetet og indholdet på de respektive uddannelser, men er ikke ensbetydende med et 100% oplevet match jf. nedenfor.

Det oplevede match ift. første undervisningsjob

I denne afdeling blev kandidaterne spurgt dels til deres egne kompetencer og dels til deres oplevelser ift. deres første undervisningsjob (som altså i nogen udstrækning vil være det samme som det nuværende) samt hvorvidt de ville have haft flere kompetencer, mere viden og flere færdigheder inden for bestemte områder. Man kan altid diskutere, hvor man skal lægge vægten i den slags udsagn, idet der jo ikke bliver spurgt til andet end oplevelsen. Ca. halvdelen af respondenterne er uenige i udsagn om gerne at ville have haft flere egne kompetencer inden for selv at tale, selv at skrive, selv at analysere og perspektivere tekster og selv at oversætte tekster. Hovedparten er med andre ord ret tilfredse med deres egne kompetencer inden for disse områder. Gennemsnitlig ca. 20% (ml. 8% og 33%) er imidlertid meget enige eller overvejende enige i de samme udsagn, så der er altså også ca. en femtedel af de kommende undervisere, der gerne ville have haft bedre egne kompetencer ift. deres nuværende undervisningsjob. Tilfredsheden ses også, om end i et lidt mere varieret billede, når spørgsmålene går på kandidaternes ønske om flere kompetencer inden for

kultur- og samfundsteorier, historie, sprog og lingvistik. 47% (18) er lidt uenige eller uenige i at de gerne ville haft flere kompetencer inden for kultur- og samfundsteorier, 67% (26) siger det samme inden for området historie og 59% (23) det samme inden for sprog/lingvistik. Der er dog to områder, der skiller sig markant ud.

Ift. udsagnet: *Tænk tilbage på din første undervisning efter endt uddannelse – i det undervisningsjob ville jeg gerne have haft flere kompetencer ift. selv at anvende IT ifm. fremmedsprogstilegnelse*, så er 54% (24) meget eller overvejende enige, hvilket tyder på, at de digitale muligheder ikke har haft nogen stor plads på universitetet. 15% (6) er i øvrigt lidt uenige eller uenige i udsagnet. Et lignende mønster findes i samme udsagn inden for sprogtilegnelse/fremmedsprogsdidaktik, hvor 61% (24) er meget eller overvejende enige om, at de gerne ville have haft flere kompetencer inden for området, da de stod i deres første undervisningsjob. Ca. 20% (9) erklærer sig uenige eller lidt uenige i dette udsagn. Umiddelbart ser det altså ud til, at en del af kandidaterne ikke følte sig helt klædt på inden for fremmedsprogstilegnelse/fremmedsprogsdidaktik i deres første undervisningsjob.

Dette kommer også til udtryk i nogle af de spørgsmål, der vedrører vejledning/undervisning. 78% (29) er meget enige eller overvejende enige i, at de i deres første undervisningsjob gerne ville have haft flere kompetencer i at vejlede/undervise elever i at tale fremmedsproget, 73% (27) i at vejlede elever i at skrive fremmedsproget og 67% (26) i at vejlede/undervise elever i at anvende IT til at fremme deres sprogtilegnelse. Det kan tyde på, at de faglige mindstekravs formulering om ”grundlæggende viden om sprogtilegnelse” af kandidaterne ikke opleves som et tilstrækkeligt grundlag ift. vejledning af elever. Sammenligner man med områder, der i de faglige mindstekrav formuleres anderledes, er distributionen af svar i hvert fald mere forskellig. Således er 26% (10) hverken enige eller uenige i udsagnet om at ønske flere kompetencer i at vejlede/undervise elever i at oversætte tekster, og 36% (14) er enten uenige eller lidt uenige i ønsket. Interessant nok synes der at herske nogen uenighed i udsagnet, der omhandler vejledning/undervisning i at analysere og perspektivere tekster. Her deler vandene sig, idet 54% (21) er meget eller overvejende enige i, at de gerne ville have haft flere kompetencer, 31% (12) er uenige eller lidt uenige og 15% (6) er hverken enige eller uenige. Dette er interessant, fordi analyse og perspektivering er en væsentlig del af en cand.mag.-uddannelse, men noget kunne altså tyde på, at nogle af kandidaterne i deres første undervisningsjob ikke oplever, at den viden, de selv har jf. tidligere, kan bruges direkte i deres vejledning/undervisning af elever.

Det oplevede match ift. nuværende undervisningsjob

Ift. kandidaternes oplevelser i deres nuværende undervisningsjob er mellem 60 og 70% uenige eller lidt uenige i gerne at ville have haft flere kompetencer inden for at tale og skrive fremmedsproget og selv at analysere og perspektivere og oversætte tekster. En minoritet ville gerne have haft flere kompetencer ift. deres nuværende job inden for områderne. Tydeligst er det ift. udsagnet om gerne at ville have haft flere kompetencer ift. selv at tale fremmedsproget. Det er der 31% (11), der er meget eller overvejende enige i. Det er tænkeligt, at oplevelsen af ikke helt gode nok kompetencer kan medføre mindre brug af fremmedsproget i undervisningssituationen, men det kan man naturligvis ikke slutte af surveyen. Igen ser vi – som ved første undervisningsjob – et ønske om flere egne kompetencer ift. at anvende IT ifm. fremmedsprogstilgivelse. 55% (20) erklærer sig meget eller overvejende enige i dette ønske. Når det drejer sig om spørgsmål, der relaterer til kultur- og samfundsteorier, historie og sprog/lingvistik er billedet lidt forskelligt, dog med mellem 46% (17) og 63% (23) respondenter, der er uenige eller lidt uenige i at ønske sig flere kompetencer inden for områderne. Modsat erklærer over halvdelen af respondenterne, 57% (21), sig enige i, at de ift. deres nuværende job gerne ville have haft flere kompetencer inden for sprogtilgivelse/fremmedsprogsdidaktik. En nævneværdig kvalitativ kommentar, der i sin essens bliver gentaget på forskellig vis, er dog lodret uenig, idet vedkommende skriver:

”Jeg vil gerne understrege, at jeg ikke mener, at de didaktiske elementer hører hjemme i en universitetsuddannelse!” (citater fra undersøgelsen)

Og begrundes holdningen med, at ”underviserne dér har sjældent den fornødne viden” (citater fra undersøgelsen).

Udsagnet illustrerer en oplevelse af fremmedsprogsfagernes kernefaglighed som ikke inkluderende didaktik. Udsagnet illustrerer en oplevelse af didaktik som værende noget, der kommer med tiden via erfaring og måske de tre dages fagdidaktik i pædagogikum. En anden respondent beskriver et kursus på universitetet om, hvordan man gav feedback til gymnasieelever som ”det mest ubrugelige og absurde, jeg nogensinde har set” (citater fra undersøgelsen). Ud fra den viden, der findes inden for den fagdidaktiske forskning inden for fremmedsprog og områder som teacher cognition jf. tidligere, synes udsagnene at være problematiske både for undervisningen og elevernes mulige tilegnelse.

Også ift. det nuværende job ser vi et ønske om at have bedre kompetencer ift. vejledning/undervisning. Det er ikke et lige så tydeligt ønske som ved det første undervisningsjob, hvilket kan tyde på, at kandidaterne undervejs i deres lærergerning

har tilegnet sig erfaring (og *måske* viden?) ift. vejledning og undervisning. Der er dog stadig 57% (20), der er meget eller overvejende enige i, at de gerne ville have haft flere kompetencer inden for vejledning/undervisning af elever ift. at tale fremmedsproget og 43% (15) i at skrive fremmedsproget. Igen er det IT-området, der skiller sig ud, idet 63% (23) er meget eller overvejende enige i, at de gerne ville have haft flere kompetencer ift. at vejlede/undervise elever i at anvende IT til at fremme deres sprogtilegnelse. I det første undervisningsjob var det for samme spørgsmål 67% (26) jf. ovenfor, hvilket kan tyde på, at selv ikke nogle års undervisning er nok til, at kandidaterne erhverver sig så meget erfaring, at de føler sig på sikker grund inden for området.

Ved spørgsmålene til det nuværende job stilledes ligeledes – efter aftale med uddannelseslederen – en række spørgsmål til vejledning ift. elevernes faglige standpunkt, planlægning og gennemførelse af undervisning ift. elevernes faglige standpunkt samt motivation. Områderne synes tydeligvis at være områder, hvor kandidaterne oplever et ønske om at have haft flere kompetencer. Således er 66% (23) meget eller overvejende enige om at ønske flere kompetencer mhp. at vejlede eleverne ift. deres faglige standpunkt såvel skriftligt som mundtligt. 57% (21) udtrykker det samme ift. at planlægge og gennemføre undervisning, der tager højde for elevernes faglige standpunkt og ift. at kunne motivere eleverne til at lære i faget med inddragelse af deres læreprocesser. Tilsyneladende er det vanskeligt at motivere eleverne til at lære fagene.

Forventninger til teoretisk pædagogikum

Det er klart, at man som underviser, der har undervist i fremmedsprog nogle år og får tilbudt fastansættelse og pædagogikum, har nogle forventninger til, hvad det er, man kommer til at lære i teoretisk pædagogikum. Disse forventninger er formentlig i noget omfang præget af de oplevelser, man har haft gennem sin lærergerning. Det var derfor naturligt at stille eksplicitte spørgsmål til dette, ligesom det er naturligt at se på, om der synes at være en sammenhæng mellem de oplevede behov og forventningerne til teoretisk pædagogikum.

Helt generelt ses det af svarene i denne kategori, at forventninger til teoretisk pædagogikum er tårnhøje og i noget omfang urealistiske set ift. teoretisk pædagogikums formål og udstrækning. Formålet med teoretisk pædagogikum er ”at uddanne gymnasielærere, som kan reflektere og forholde sig undersøgende og udviklende til egen undervisning og til samarbejdet med andre fag og kolleger” (Studieordning 2019) og ifølge Studieordningen vil ”uddannelsen tematisere[r] lærernes undervisning, elevernes læring samt evaluering og vejledning” (ibid.). At 67% (24) i dette forløb er meget enige eller overvejende enige i, at de forventer at blive bedre til selv at anvende IT ifm. fremmedsprogstilegnelse, er derfor nok en urealistisk forventning set i forhold til formålsbeskrivelsen og studieordningen ovenfor.

Ift. selv at blive bedre til sprogstilegnelse/fremmedsprogsdidaktik svarer 78% (28), at de er meget eller overvejende enige i, at de forventer dette af teoretisk pædagogikum, hvilket ikke er overraskende.

Der hersker ligeledes forventninger inden for området, der omhandler vejledning/undervisning af elever. Et udsagn som ”at blive bedre til” er naturligvis relativt, og det er af formuleringerne ikke muligt at se noget om, hvor *meget* bedre kandidaten forventer at blive, men stort set inden for alle udsagnene, der omhandler vejledning/undervisning, forventer kandidaterne at blive bedre. Det flugter med, at de både i deres tidligere og nuværende job gerne ville have haft flere kompetencer inden for området jf.

ovenfor. Det gælder for vejledning/undervisning af elever i at tale fremmedsproget, hvor 83% (30) er meget eller overvejende enige i forventningen. Det gælder også ifm. vejledning og undervisning af elever i at skrive, hvor 86% (31) siger det samme. Når det kommer til områder som at analysere og perspektivere samt oversætte tekster, altså fagområder, der traditionelt er en større del af fremmedsprogsuddannelserne på universiteterne, er det tydeligt, at der stadig hersker forventninger om at blive bedre til at vejlede/undervise eleverne også inden for disse områder, selvom forventningerne er lidt mindre. Således erklærer 69% (25) sig meget eller overvejende enige i, at de forventer at blive bedre til at vejlede/undervise eleverne i at analysere og perspektivere tekster og 52% (19) i at oversætte tekster. Ikke overraskende er IT-området igen værd at nævne. Her siger 83% (30), at de er meget eller overvejende enige i, at de forventer at blive bedre til at vejlede/undervise elever i at anvende IT til at fremme deres sprogtilegnelse.

Når udsagnene centrerer sig omkring elevens faglige standpunkt, forventes teoretisk pædagogikum af de fleste at bidrage med mere viden. 86% (31) er meget eller overvejende enige i, at de forventer at blive bedre til at evaluere elevernes faglige standpunkt, 92% (33) i at vejlede eleverne ift. disses faglige standpunkt såvel skriftligt som mundtligt og 95% (34) i at planlægge og gennemføre undervisning ift. elevernes faglige standpunkt.

Også motivationsaspektet er der forventninger til. 92% (33) erklærer sig således meget eller overvejende enige i, at de forventer at blive bedre til at kunne motivere eleverne til at lære i faget med inddragelse af elevernes læreprocesser.

Udsagnene om forventningerne til områderne kultur- og samfundsteorier, historie og sprog/lingvistik har en anden og mere forskellig distribution, og samlet set kan det hævdes, at der inden for disse områder ikke hersker nær de samme forventninger til at blive bedre, som der gør inden for ovenstående.

Efterord

Som nævnt er der i denne undersøgelse tale om et øjebliksbillede hos én årgang af teopæd-kandidater, og der kan ikke på baggrund af ovenstående siges noget generelt om det oplevede match mellem de kompetencer, kandidaterne oplever at have fået med sig fra deres universitetsuddannelser, og de kompetencer, de oplever at have brug for i deres nuværende job. Betragter man imidlertid årgangen alene, kan det konkluderes, at denne grundlæggende oplever et godt match, men samtidig giver udtryk for, at der er meget, de gerne ville have haft mere af eller være bedre til. Særligt inden for området IT, fremmedsprogstilegnelse/-didaktik og vejledning/undervisning og evaluering. Det er derfor heller ikke overraskende, at det netop er inden for disse områder, de har forventninger til teoretisk pædagogikum, men det må nok også for årgangen konkluderes, at forventningerne til udbyttet af de ret få dages undervisning med tilhørende læsestof og aktionslæring er urealistiske inden for rammerne.

NCCFF har til hensigt at gentage undersøgelsen for yderligere årgange, og vi håber, at nærværende kan være et bidrag til curriculumdiskussionen og uddannelsesudviklingen, såvel inden for sproguddannelserne på universiteterne som inden for teoretisk pædagogikum.

Litteratur

Referencer

Ennsner-Kananen, J., Escobar, C. F., & Bigelow, M. (2017). "It's practically a must": Neoliberal reasons for foreign language learning. *International Journal of Society, Culture and Language*, 5.

Henriksen, B., Fernandez, S. S., Andersen, H. L., & Fristrup, D. (2020). Hvorfor gør jeg det, jeg gør?: Refleksionshåndbog for sproglærere.

Strategi for Styrkelse af Fremmedsprog i Uddannelsessystemet,
<https://ufm.dk/publikationer/2017/filer/strategi-for-styrkelse-af-fremmedsprog-i-uddannelsessystemet.pdf> downloadet d. 24.02.2022.

Studieordning 2019 (Teoretisk Pædagogikum),
<https://nextcloud.sdu.dk/index.php/s/7P7FY3Zr4Rqc6m3> downloadet d. 24.02.2022.

www.retsinformation.dk